

дення визначаються навчальним планом та графіком навчального процесу.

У рамках підготовки висококваліфікованих фахівців у ВНЗ повинні широко застосовуватися різноманітні форми і види практичної підготовки, які дають можливість студентам за час навчання стати конкурентоспроможними на ринку праці.

На сьогоднішній день, в умовах зростання потреби у висококваліфікованих спеціалістах, правильна організація практичної підготовки та засвоєння студентами достатнього обсягу знань, визначених програмами навчальних дисциплін, сформованість у студентів до моменту їх вступу у професійну діяльність первинних фахових умінь та компетенцій, одержаних на практичних заняттях у процесі теоретичного навчання, в подальшому сприятимуть легкому включенню молодих спеціалістів у виробничу діяльність. Чітка співпраця ВНЗ та практичних баз з питань організації та якісного проведення практики студентів, дозволить сформувати професійні компетенції майбутнього спеціаліста, виховати стійкий інтерес до професії, потребу систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Висновки. Отже, поєднання теоретичної й практичної підготовки, інтеграція навчання з науково-дослідною та експериментальною роботою сприяють практичній спрямованості навчання, активному пошуку та впровадженню нетрадиційних форм і методів навчання студентів, формуванню цілісної особистості майбутніх фахівців.

Список використаних джерел

1. Васирина М. Актуальні проблеми практичної підготовки студентів вищої школи України / М. Васирина, В. Майборода // Проблеми підготовки сучасного вчителя. - 2010. - № 2. - С. 233-237.
2. Майборода В. Проблеми розвитку праксеологічних умінь майбутніх компетентних фахівців вищої школи України / В. Майборода // Вища освіта України – 2012. – №4. – С. 31-36.
3. Про практичну підготовку студентів від 07.02.09 року № 1/9-93 [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/2728
4. Чебукіна В. Ф. Особливості організації практичної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах I – II рівня акредитації / В. Ф. Чебукіна // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. - 2013. - Вип. 3 (4). - С. 204-211.

КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ЯК КОМПОНЕНТ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Ютова І.М., Маджар Н.М., Скальська С.А.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Розглянуто підходи провідних науковців до визначення поняття «контроль знань студентів», висвітлено його форми, функції, принципи, методи. Обґрунтовано необхідність організації чіткої системи контролю самостійної роботи студентів підготовчого відділення.

The article is devoted to determination the approaches of leading scientists to the definition of «students' knowledge control», to identifying its forms, functions, principles and methods. The necessity of a clear control system for individual students work at the Preparatory Department is substantiated.

Ключові слова: процес мовленнєво-культурної адаптації, принципи контролю знань, функції контролю знань, форми контролю, методи контролю, самостійна робота.

Система охорони здоров'я перебуває в пошуку шляхів виходу з кризової ситуації й побудови нової моделі, наближеної до європейських стандартів. З метою посилення конкурентоспроможності вітчизняної вищої медичної освіти, розширення можливостей українських медичних фахівців на вітчизняному і міжнародному ринках праці на часі гостро стоїть питання реформування системи медичної освіти, підготовки фахівців із числа громадян зарубіжних країн зокрема.

Одним із важливих етапів такої підготовки є міжнаціональна взаємодія й успішна мовленнєво-культурна адаптація студентів-іноземців у суспільстві, в якому вони здобувають освіту. Процес мовленнєво-культурної адаптації безпосередньо пов'язаний і значною мірою залежить від змісту та якості мовної підготовки у вищих навчальних закладах МОЗ України. Викладання української/російської мови як іноземної зумовлене стратегією розвитку мовної освіти, що ґрунтується на основних положеннях Конституції України, закону України «Про вищу освіту», Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, Концепції мовної підготовки іноземців у ВНЗ України [1].

Докорінне поліпшення якості підготовки спеціалістів може бути забезпечене надійним зворотним зв'язком, який реалізується через навчальну діяльність студентів, контроль якої – одна з важливих проблем методичного характеру.

Об'єкт розгляду в нашій роботі – контроль знань студентів як компонент навчального процесу. Поняттям "контроль знань" називають виявлення, вимірювання й оцінку результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів. Процедуру виявлення і вимірювання називають перевіркою.

Контроль знань – важливий структурний компонент навчального процесу, основна функція якого полягає в забезпеченні зворотного зв'язку: зовнішнього (контроль, який здійснює викладач) і внутрішнього (самоконтроль студента).

У деяких розвинених країнах під час укладання контракту між ВНЗ і студентом ставиться запитання: "Ви бажаєте навчатися з контролем чи без контролю?", "Ви бажаєте одержувати оцінки чи будете опановувати курс без оцінок?".

Якщо майбутній студент бажає навчатися без контролю і без оцінок, оплата за навчання буде в 3-4 рази меншою, ніж за навчання в умовах жорсткого контролювання й об'єктивного оцінювання.

Аналіз педагогічних і методичних праць вказує, що в багатьох із них термін «перевірка знань» ототожнюється чи замінюється терміном «контроль знань». Ми схилиємося до думки М.О. Сорокіна, який розкриває зміст поняття

«контролю знань», вказуючи, що контроль означає не тільки перевірку, а й оцінювання результатів навчання – це складові частини єдиного процесу, без яких неможливо уявити педагогічну взаємодію між студентом і викладачем.

Якщо контроль і перевірка побудовані правильно, вони сприяють своєчасному виявленню прогалин у знаннях і вміннях студентів, повторенню і систематизації матеріалу, встановленню рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, формуванню вміння користуватися прийомами самоперевірки і самоконтролю.

Перевірка знань студентів мусить давати відомості не тільки про правильність чи неправильність остаточного результату виконаної роботи, а й про неї саму: чи відповідають її зміст і форма даному етапу навчання.

Зауважимо, що результати контролю – це основа оцінки навчальних досягнень, яка характеризує рівень знань, умінь і навичок, якими оволоділи студенти згідно з вимогами навчальних програм.

Отже, поняття «контроль знань» студентів значно ширше, ніж поняття «перевірка» і є родовим щодо понять «перевірка знань», «оцінка знань», «результати навчальних досягнень».

Результати оцінювання навчальних досягнень та їх висвітлення в групових журналах і атестаційних рейтингах відображає реальні успіхи студента і, за необхідності, дає змогу викладачеві спрямовувати навчання в потрібне русло.

Роль і сутність контролю знань студентів висвітлені в багатьох педагогічних працях. Принципи контролю розкриті ще в працях Я.А. Коменського, А.В. Дистервега, Н.І. Пирогова, К.Д. Ушинського та інших.

Педагог Я.А. Коменський сформулював дидактичні вимоги до навчання, дав вказівки, як планувати заняття. Зокрема, він указував, що частину заняття необхідно відвести для опитування студентів.

Ідеї контролю, сформульовані Я.А. Коменським у вигляді коротких правил, установлюють порядок контролю знань. Такого порядку дотримується не тільки середня, а й вища школа:

– викладач на кожному занятті перевіряє засвоєння отриманих знань (вхідний контроль);

– проміжний контроль здійснюється періодично (раз за місяць) і перевіряє проміжні результати навчання студентів;

– підсумковий контроль – випускні іспити демонструють рівень знань студента, його готовність до подальшого навчання чи професійної діяльності.

Німецький педагог А.В. Дистервег приділяв велику увагу засвоєнню вивченого матеріалу. Одним із показників такого засвоєння є здатність студентів ясно і чітко передати суть справи. Він сформулював правило для викладача: «Піклуйся про те, щоб учні не забували того, що вивчили» і рекомендував повертатися до вивченого частіше. Отже, висувалися ідеї систематичного контролю за результатами навчання і неодноразового повернення до вивченої теми з поступовим ускладненням завдань. Саме так нині побудований курс української та російської мов підготовчого відділення для іноземних громадян: від простого до складного з неодноразовим повторенням.

На аналогічних позиціях стояв видатний педагог і хірург М.І. Пирогов.

Конструктивні ідеї контролю знань учнів і студентів висловлені К.Д. Ушинським. Якщо в знаннях того, хто навчається, виявлено прогалини, то здебільшого це пояснюється недосконалим викладанням, нерациональним застосуванням методів навчання, системи завдань, невмінням викладача своєчасно помічати помилки і недоліки в процесі навчання.

Сучасні педагогічні дослідження розвивають напрацювання попередників, виділяючи основні принципи контролю – об'єктивність, систематичність і своєчасність, цілеспрямованість, тематичність.

Принцип об'єктивності та систематичності розглядається в працях Є.І. Перовського. Об'єктивність — це чітке визначення знань, умінь і навичок студентів та оцінка цих знань. Тільки об'єктивна оцінка дає студенту моральне задоволення, слугуючи дієвим стимулюючим фактором у навчанні, має велике виховне значення.

Систематичність як принцип контролю полягає в регулярному виявленні знань, умінь і навичок, у органічному поєднанні з навчальним процесом та постійному впливі на його хід.

Цілеспрямованість встановлює визначений підхід до відбору матеріалу, який підлягає перевірці, згідно з вибором форм і методів перевірки й оцінювання знань, з результатами навчання і врахуванням індивідуальних особливостей студентів.

Принцип тематичності контролю забезпечується під час перевірки знань основних понять кожної теми, які мають бути добре засвоєні студентами. Студент засвоює матеріал не безперервним потоком, а визначеними дозами, які мають бути ним осмислені після активного сприйняття, а потім систематизовані в пам'яті. Якість запам'ятовування залежить від визначеної кількості повторення засвоєного матеріалу і його практичного застосування. Принцип тематичності в системі контролю має велике значення, оскільки виявлення рівня знань, дози матеріалу дає можливість викладачеві керувати процесом засвоєння.

Не слід ототожнювати принцип тематичності зі своєчасністю (регулярністю) перевірки. Якщо перший сприяє концентрації уваги на чітко виражених питаннях програми, на конкретних дозах навчального матеріалу, то інший пов'язаний із рівномірною перевіркою в часі. Під час тематичного контролю здійснюються і необхідна рівномірність, і достатня частота перевірки.

Контроль знань, умінь і навичок студентів – це багатофункціональна складова навчального процесу. Функції контролю розглядаються в багатьох працях із педагогіки. Як показує аналіз педагогічних досліджень, різні автори по-різному характеризують функції перевірки знань учнів.

На наш погляд, із-поміж багатьох функцій доцільно виділити основні функції контролю: контролювальну, освітню, мотиваційну, діагностичну, інформаційну, виховну, стимулювальну, розвивальну, корегувальну, прогностичну, керівну.

Контролювальна функція полягає у з'ясуванні рівня знань, умінь і навичок як окремих студентів, так і групи в цілому для визначення перспектив навчання. Перевірка знань дає змогу виявити прогалини і внести корективи в навчальний процес для їх усунення.

Освітня функція вимагає такої організації контролю, який сприяв би розширенню й поглибленню знань і умінь студентів, розвитку їхніх пізнавальних можливостей, підготовці до вивчення нового матеріалу, активізації навчальної діяльності.

Мотиваційна функція сприяє формуванню мотивів навчання, усвідомленню значущості й необхідності певних знань, умінь і навичок.

Діагностична функція спрямована на визначення рівня знань, умінь і навичок із метою одержання науково обґрунтованої інформації для вдосконалення навчального процесу.

Виховна функція полягає в залученні студентів до систематичної роботи, виробленні в них вольових якостей, почуття відповідальності, формування наполегливості й цілеспрямованості.

Стимулювальна функція полягає в тому, що контроль навчальних досягнень формує в студентів навички систематичної роботи, дає змогу бачити власні помилки й успіхи, сприяє підвищенню інтересу до здобуття знань.

Розвивальна функція реалізується під час обґрунтування викладачем оцінки, що сприяє розвитку в студентів умінь аналізувати, синтезувати, порівнювати, узагальнювати; в процесі контролю знань розвиваються мислення, пам'ять, увага, мовлення.

Інформаційна функція забезпечується інформуванням студентів про те, як вони засвоїли програмний матеріал.

Корегувальна функція дає змогу викладачеві на підставі результатів оцінювання досягнень учнів вносити корективи в хід навчального процесу.

Прогностична функція реалізується через зіставлення результатів навчальної діяльності студентів із наміченими дидактичними цілями.

Керівна функція полягає в тому, що результати контролю навчальних досягнень студентів дають змогу викладачеві вдосконалювати організацію навчання.

Помилково було б розглядати функції перевірки знань студентів ізольовано одну від одної. Тільки в тісному взаємозв'язку всіх функцій контроль і перевірка забезпечують позитивні результати в навчанні.

Види контролю значною мірою залежать від способу організації навчально-пізнавальної діяльності студентів або способу одержання інформації викладачем. У дидактиці немає єдиної класифікації форм і видів контролю. Одну з них наведено в таблиці.

Таблиця
Класифікація форм контролю навчальних досягнень

Контроль навчальних досягнень		
Форми		Види
за способом організації	за способом одержання інформації	попередній поточний періодичний підсумковий
індивідуальна диференційована групова фронтальна	усна письмова експериментальна комп'ютерна	

На підготовчому відділенні для іноземних громадян ВДНЗУ «УМСА» активно використовуються всі види контролю знань: поточний, періодичний (тематичний), поетапний і підсумковий.

Викладацький колектив підготовчого відділення постійно стикається ще з однією проблемою: низькою мотивацією студентів до процесу навчання. Ми змушені приділяти неабияку увагу зацікавленню слухачів у систематичній роботі як у аудиторії, так і поза нею. Матеріал, який дається на самостійне опрацювання, потребує системного контролю, перевірки, оцінювання і заохочення до співпраці. Слухачу важливо відчувати розуміння і готовність із боку викладача, допомогти в розв'язанні будь-яких проблем, мовних зокрема.

Відповідно до навчального плану підготовчого відділення для іноземних громадян термін навчання складає 10 місяців. Загальний обсяг навчальних годин –1996, з них 646 годин заплановані на самостійну роботу слухачів (СРС).

З огляду на це, на підготовчому відділенні проводяться консультативні й індивідуальні заняття, які мають особливе значення для організації та контролю самостійної роботи іноземних слухачів на початковому етапі.

Особливість організації СРС у перші місяці навчання пов'язана не тільки з недостатнім знанням мови, а й із психологічною специфікою іноземних громадян. Не всі готові швидко включитися в іншомовну мовленнєву ситуацію. Деякі слухачі потребують допомоги у виконанні найпростіших вправ. Зазвичай саме викладач після поточного групового контролю вирішує призначити додаткові заняття, рекомендує виконати низку завдань, покликаних усунути певні труднощі.

Загальновідомо, що самостійна робота в навчальному процесі – це вид роботи, яка виконується без безпосередньої участі педагога, але з виконанням його завдань у спеціально відведений для цього час. На підготовчому відділенні з чотирьох різновидів самостійної діяльності на початковому етапі навчання доцільно використовувати вид роботи, коли постановка мети і планування діяльності відбуваються з допомогою педагога. У другому семестрі допускається постановка мети з допомогою педагога, а планування роботи здійснюється суб'єктом навчання самостійно.

Контроль СРС здійснюється протягом усього часу навчання і сприяє підвищенню їхньої мотивації до вивчення мови не лише як мови «вживання», а й як засобу отримання в майбутньому обраної спеціальності. Завдяки своєчасній перевірці ступеня і повноти засвоєння навчального матеріалу контроль СРС сприяє покращенню якості засвоєння знань.

Контроль виконання СРС здійснюється викладачем шляхом усного опитування, співбесіди або письмової перевірки на занятті щоденно.

Усна перевірка організується по-різному залежно від її мети і змісту матеріалу, що перевіряється. Серед цілей перевірки можна виділити такі: перевірити виконання домашнього завдання, виявити готовність студентів до вивчення нового матеріалу, оцінити ступінь розуміння і засвоєння нових знань.

Наведемо приклади завдань усних контролів першого місяця навчання:

– розповісти алфавіт;

- переказати прочитаний мікротекст;
- скласти повідомлення про себе, про друга, про родину;
- ініціювати діалог і реагувати на репліки.

Прийоми усної перевірки використовуються на різних етапах навчання. Вибір тих чи інших прийомів багато в чому визначається метою, логікою, рівнем підготовки слухачів. У другому семестрі на самостійне опрацювання виносяться навчальні й адаптовані художні тексти. Слухачі, прочитавши текст, мають не тільки зрозуміти його і виконати вправи, а й переказати від імені одного з героїв тексту. Цей вид контролю показує рівень готовності студента до мовленнєвої діяльності та сформованість навичок у скороченні й трансформації інформації.

Другий метод контролю, що має широке застосування, – це перевірка письмових робіт. Він має свої якісні особливості: вища об'єктивність порівняно з усною перевіркою, одночасне охоплення великої кількості опитуваних, економія часу. Письмові роботи використовуються для:

- перевірки знання теоретичного матеріалу;
- перевірки практичних умінь застосування засвоєного матеріалу;
- контролю сформованих навичок.

Аналіз результатів письмових робіт ефективний тоді, коли він проводиться за визначеними схемами. Ретельно проведений аналіз дозволяє визначити прогалини і досягнення окремих слухачів, виділити їхні типові помилки й основні труднощі, вивчити причини їх появи та визначити шляхи їх усунення.

Прикладом перевірки письмових робіт на початковому етапі може бути виконання різних граматичних завдань із певної теми, в другому семестрі – письмове виконання завдань до текстів або написання творів-роздумів тощо. Типи і види завдань індивідуально добирає викладач з урахуванням труднощів, що усуваються, особистих якостей слухача і його побажань.

Аудиторія слухачів підготовчого відділення багатонаціональна. Випускники несхожих систем середньої освіти виявляють різне ставлення як до самостійної роботи, так і до процесу контролю й оцінювання знань, що вимагає від викладача пошуку оптимальних методик їх здійснення.

Наші слухачі беруть участь у різнорівневих процесах навчального пізнання під час виконання того чи іншого виду самостійної роботи. З досвіду роботи ми чітко знаємо, що чим більше самостійності надається слухачу, тим точніше треба визначити і довести до його відома обсяг знань, який він має засвоїти з певної теми.

Викладацьким колективом нашого відділення створені методичні розробки для СРС із кожної теми. Вони містять завдання, до кожного з яких подано зразок виконання і довідковий матеріал (схеми, таблиці).

Щодня після занять на підготовчому відділенні працює черговий викладач. Кожен слухач може отримати консультацію з будь-якої теми програми. Певним студентам радить закріпити отримані на занятті знання сам викладач. На індивідуальних заняттях після контролю теоретичних знань слухачі самостійно виконують завдання, а викладач їх консультує, поетапно перевіряє роботи та в процесі перевірки визначає рівень засвоєння знань. У разі виникнення труднощів чи помилок викладач надає допомогу у вигляді рекомендацій і пояснень.

Безперечно, СРС із текстом, як складова частина навчального процесу підготовчого відділення, передбачає комунікативно-орієнтований підхід. У сучасній науковій та науково-методичній літературі текст розглядається як багаторівневий утвір [2]. Найбільш дієвим і актуальним із методичних позицій є подання тексту через його комунікативний зміст. Він виявляє задум автора, що є сумою його комунікативних намірів, які реалізуються впорядкуванням висловлювань, організованих певним чином.

На нашому підготовчому відділенні для контролю СРС активно використовується навчально-методичний посібник для читання і розвитку мовлення. Завдання до кожного тексту передбачають опрацювання словника незнайомих слів; пошук певної інформації; відповіді на запитання; складання плану із наступним обговоренням; складання коротких резюме і переказ тексту від імені героя; самоконтроль за допомогою післятекстових вправ.

Наведемо приклади деяких післятекстових завдань:

- розташуйте наведену інформацію в логічній послідовності відповідно до змісту тексту;
- вставте пропущені слова в речення (контролює правильне використання лексичних одиниць);
- виділіть (назвіть або запишіть) головну інформацію тексту;
- складіть питальний або номінативний план тексту (формує вміння виділити в тексті смислові частини й узагальнено сформулювати інформацію);
- поставте питання до частин тексту;
- сформулюйте висновок, спираючись на інформацію тексту.

Здійснюючи контроль СРС, викладач має дотримуватися педагогічних вимог до контролю: об'єктивності перевірки й оцінки, систематичності, гласності, всебічності.

Досвід викладання мови на підготовчому відділенні свідчить, що найважливіший методичний «інструмент» викладача – це посилення навчально-професійної мотивації. У процесі опанування української або російської мови в обсязі базового курсу слухачі розпочинають вивчення початкових курсів загальноосвітніх дисциплін. Ми прихильники раннього введення наукового стилю мовлення в процес навчання іноземних слухачів з урахуванням міжпредметної координації в умовах єдиного мовного освітнього середовища. Тому активно працюємо з текстами, які поступово ускладнюються використанням наукової лексики. Професійно спрямовані тексти не тільки забезпечують слухачів певними знаннями, а й розвивають їхню здатність до міжкультурної комунікації. Цей вид діяльності сприяє розширенню і вдосконаленню мовних навичок слухачів, закріпленню матеріалу.

Отже, на етапі реформування системи медичної освіти України, враховуючи специфіку навчання іноземних студентів, усе більшого значення на підготовчому етапі навчання набувають самостійна робота слухачів і чіткий контроль її виконання. З метою оптимізації організації самостійної роботи іноземних слухачів викладачі підготовчого відділення готують нові посібники для самостійної аудиторної та позааудиторної роботи, удосконалюють підходи до організації СРС, постійно вивчають і впроваджують передовий педагогічний досвід у цьому напрямі.

Список використаних джерел

1. Типова програма нормативної навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів навчальних закладів МОЗ України. – К., 2016 – 202 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К.: Ленвіт, 2003. – 213 с.
3. Зимняя И.А. Психология обучения неродному языку / И.А. Зимняя. – М.: Русский язык, 1989. – 219 с.
4. Методика преподавания русского языка как иностранного / [сост. Митрофанова О.Д., Костомаров Г. и др.]. – М.: Русский язык, 1990. – 268 с.
5. Митрофанова О.Д. Научный стиль речи: проблемы обучения / О.Д. Митрофанова. – М.: Русский язык, 1985. – 179 с.

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ШЛЯХОМ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ: ДЕЯКІ ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ

Казаков Ю.М., Петров Є.Є., Бурмак Ю.Г., Треумова С.І., Борисова З.О.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлено позитивний і негативний аспекти використання тестування як інструмента оцінки знань студентів вищих навчальних закладів, медичних зокрема.

Positive and negative aspects of the use of testing as an instrument for knowledge assessment of students of higher educational institutions, medical in particular, are presented in this article.

Ключові слова: тести, тестування, якість знань, контроль.

Новий освітній стандарт переносить акценти основної освітньої програми зі змістової сторони дисциплін (знання, вміння і навички) на очікувані результати, виражені в компетенціях (лат. *competere* – відповідати, досягати, прагнути) – здатності успішно діяти на засадах практичного досвіду, вмінь і знань у процесі розв'язання фахових завдань. Для цього необхідно чіткіше визначити основні компоненти знань у межах кожної дисципліни, врахувавши їхню значущість для майбутньої професійної діяльності [3].

Педагогічна діагностика покликана оптимізувати процес особистісного орієнтованого навчання. Для цього використовують різні види контролю навчальної роботи студентів як важливого засобу управління процесом навчання [2]: вибіркоче поточне усне опитування; колоквиуми, письмове фронтальне опитування; тестову перевірку знань і вмінь студентів у процесі поточного, рубіжного і підсумкового модульного контролю тощо.

Нині використання тестування у вищій школі часто розглядається як одна з актуальних форм контролю якості підготовки студентів, що дозволяє об'єктивно оцінити обсяг засвоєння тієї чи іншої навчальної дисципліни. У широкій інтерпретації термін "тестування" – це тестовий метод, результат тестування й інтерпретація результатів тестування. Особливого значення тестування набуває в ролі інструментарію дистанційного контролю знань, а також для поточної (оперативної) перевірки повноти засвоєння студентами понять, уявлень, суттєвих положень окремих тем. Безумовно, використання тестування сприяє покращенню організації та підвищенню якості навчального процесу, але з дотриманням певних умов. Зокрема, тестові завдання мають бути розробленими відповідно до вимог, які пред'являються до певної дисципліни. База тестових завдань має охопити всі дидактичні одиниці змістового мінімуму освітнього стандарту. Це дає можливість забезпечити єдність вимог щодо засвоєння дисципліни в рамках навчального закладу. Комп'ютерне тестування дозволяє здійснити контроль і оцінювання рівня знань студентів. З одного боку, тестування – це індикатор якості навчання, засіб визначення успішності студента, а з іншого, – показник ефективності дидактичної системи, що використовується, в тому числі методики навчання й організації навчального процесу, реалізації сучасних комп'ютерних технологій.

Слід виокремити три основні взаємопов'язані функції тестування: діагностичну, навчальну і виховну.

Діагностична функція полягає в оцінці знань студента, вона найважливіша для тестування. За об'єктивністю, широтою і швидкістю діагностування тестування переважає інші форми оперативного контролю.

Навчальна функція тестування полягає в мотивуванні студента до активізації роботи щодо засвоєння навчального матеріалу. Підготовка до тестування передбачає повторення попереднього матеріалу і звернення до додаткової літератури. Це дозволяє підвищити рівень засвоєння дисципліни, а також розвинути навички самостійної роботи.

Виховна функція полягає в періодичності тестового контролю. Це дисциплінує і систематизує діяльність студентів, допомагає виявити й усунути прогалини в знаннях.

За використання тестів у ролі інструмента оцінки знань виникає низка проблем, оскільки їхня діагностична функція має і позитивний, і негативний аспекти.

До позитивної сторони тестування слід віднести характеристики, подані нижче.

1. Тестування підвищує об'єктивність оцінки знань порівняно з усім опитуванням, оскільки виключається суб'єктивний фактор. Об'єктивність досягається шляхом стандартизації перевірки показників якості виконання завдань і тестів. Складність оцінки успішності студентів зумовлюється суперечливістю підходів, а інколи й методів оцінки знань, а також тією обставиною, що одні й ті ж самі методи використовуються різними педагогами з різним ступенем точності та добросовісності. Ціла низка проблем пов'язана з оцінкою пізнавального прогресу студентів. Серед них – непорозуміння і невдоволення серед студентів при виставленні оцінок, іноді – завищені вимоги, наявність нечітких інструкцій, незрозуміле формулювання питань, подекуди – незрозуміла студентами термінологія, вплив особистих симпатій та антипатій на оцінки, що виставлені і т.ін. Використання тестування сприяє усуненню непорозуміння і невдоволення серед студентів. Загальновідомо, що в деяких викладачів для отримання високої оцінки доводиться працювати з повною віддачею, а в інших педагогів для цього достатньо докласти лише мінімум зусиль. У будь-якому разі досягнення навчальної мети має бути для студента важким, але здійсненим завдан-